

Verslag online workshop van 7 april 2021

Een oriënterende workshop om je sensitiviteit voor lhbtq cliënten met migratieachtergrond te vergroten.

In 5 subgroepen is van gedachten gewisseld, op basis van verschillende stellingen. Hieronder een beknopte samenvatting van het gesprek, gerangschikt per stelling en subgroep.

Subgroep I Begeleider Mariet Meurs

❖ **Seksuele diversiteit moet een item zijn bij de intake van alle cliënten in zorg- en hulpverlening.**

Seksuele diversiteit moet aan de orde komen, niet als item in een standaard af te vinken lijstje, maar op een geschikt moment, bij de opbouw van een zorg- of hulpverleningsrelatie.

Belangrijk is dat lhbtq zich welkom voelen, dat zij zichzelf herkennen in de omgeving waarin de hulp wordt geboden. Advies: zorg voor herkenbaarheid door middel van illustraties in folders en voorlichtingsmateriaal, foto's en beelden op websites, in spreekkamers en ontmoetingsruimtes.

❖ **Jezelf als lhbtq benoemen is een westerse manier die uitgaat van identiteit, coming out en zichtbaarheid.**

Hulpverleners moeten zich bewust zijn van westerse waarden waarop hun werk gebaseerd is en open staan voor een alternatieve manier van omgaan met seksuele geaardheid en oriëntatie. Bij voorkeur lhbtq cliënten met migratieachtergrond niet pushen om zich als zodanig te benoemen en kenbaar te maken, maar aansluiten bij hun behoeften. Niet afwijzend of bezorgd reageren als een biculturele lhbtq cliënt een zogenaamd dubbel leven leidt. In het algemeen meer diversiteit in waarden en normen toelaten op dit bepaalde gebied.

❖ **Voor effectieve hulp en zorg aan biculturele lhbtq cliënten is specifieke scholing vereist.**

Voor effectieve hulp aan biculturele lhbtq cliënten is geen specifieke scholing of opleiding vereist, maar wel specifieke kennis en ervaring, training en oefening en handvatten, want

menige zorg- of hulpverlener voelt zich onthand om het onderwerp ter sprake te brengen en te hanteren in de hulpverlening, zorg of begeleiding.

Subgroep II, begeleider Loubna Alsayed

- ❖ **Bij biculturele lhbtq cliënten is het belangrijker om het sociale netwerk buiten de familie in kaart te brengen dan het familienetwerk.**

Omdat biculturele lhbtq cliënten hun familie relatief minder informeren over hun seksuele oriëntatie en genderidentiteit en zich wel als zodanig kenbaar maken buiten de familierelaties, is het zeker heel belangrijk om (als hulpverlener) het netwerk buiten de familie in kaart te brengen. Maar het is niet verstandig om het familienetwerk helemaal uit te vlakken.

- ❖ **In elk wijk/buurteam Jeugd & Gezin moet vanaf de oprichting een professional zitten met lhbtq expertise. Idem: In elk wijk/buurteam Volwassenenzorg.**

Iemand met dergelijke expertise is belangrijk, er zijn ook andere opties mogelijk: 1) een extern iemand kennen met LHBTIQ-expertise naar wie kan worden doorverwezen, 2) wellicht niet in ieder wijk- of buurteam, maar iemand overstijgend naar wie kan worden doorverwezen.

Subgroep III, begeleider Züleyha Sahin

- ❖ **Biculturele lhbtq jongeren praten niet over hun lhbtq oriëntatie in het bijzijn van hun ouders.**

Deelnemers kunnen zich voorstellen dat de stelling klopt. Ook voor veel oorspr. Nederlandse jongeren is het nog steeds moeilijk om in bijzijn van hun ouders te spreken over hun lhbtq gevoelens. De gevolgen voor een jongere op het gebied van veiligheid, kunnen ernstiger zijn voor een jongere die uit een cultuur komt waarin eer, schaamte en trots hoog in het vaandel staan.

- ❖ **Wij (hulpverleners) zijn niet sensitief voor specifieke problematiek gerelateerd aan biculturele lhbtq gevoelens**

Op het moment dat je als hulpverlener aan het gedrag en/of uiterlijk ziet en het idee hebt dat er sprake zou kunnen zijn van lhbtq gevoelens wordt het pas bespreekbaar gemaakt. Daarbij hebben hulpverleners niet altijd de juiste en/of voldoende kennis om dit onderwerp bespreekbaar te maken. Dan komt pas vaak de vraag hoe je dit op een adequate manier bespreekbaar kunt maken en iemand kan helpen. Over het algemeen zijn de hulpverleners niet voldoende bekend met de culturele codes en de gevolgen voor de jongere als hij/zij uit de kast komt. Hierover zou er meer scholing moeten plaatsvinden binnen de organisaties. Deelnemers geven aan dat ze binnen hun eigen teams dit onderwerp bij de eerst volgende mogelijkheid op de agenda willen zetten.

- ❖ **Dat er geen bewustzijn en sensitiviteit is bij hulpverleners voor lhbtq cliënten belemmert niet hun toegang tot de hulpverlening**

Deelnemers zijn het niet eens met de stelling. Hulpverlenende organisaties moeten in hun beeldvorming uitstralen dat zij er zijn voor alle doelgroepen. Alle cliënten moeten zich welkom voelen. Deelnemers geven aan dat ze zich realiseren dat er veel meer aandacht en bewustwording moet komen binnen hun organisatie over lhbtq en de cultuur sensitieve benadering hierin. Niet alleen voor migranten cliënten maar voor alle cliënten ongeacht hun culturele achtergrond. Ook onder de oorspronkelijk Nederlandse bevolking zijn er taboes over dit onderwerp.

! Schoolmatschappelijk werkers merken veel eenzaamheid onder lhbtq jongeren.

Subgroep IV, begeleider Felipe Numan

- ❖ **Het is westers gedachtegoed dat uit de kast komen het beste is wat je kunt doen als lhbtq.**
Het Westers gedachtegoed biedt meer ruimte voor persoonlijke keuzes zonder dat het consequenties hoeft te hebben, maar het blijft een persoonlijke keuze of en hoe je uit de kast komt. Het is niet per se het beste om dit te doen. Er zijn meerdere manieren die ook recht doen aan de persoonlijke behoefte van het individu.
- ❖ **Lhbtq sensitief beleid en etnisch cultureel sensitief beleid moeten apart geformuleerd en uitgevoerd worden (en niet onder de brede diversiteitsparaplu).**
Waar nodig dient het in beleid te worden ingebed. Alleen moeten we ervoor waken dat dit juist averechts werkt.
Het is belangrijk dat zowel lhbtqi als cultuursensitieve onderwerpen eerder worden aangeboden, bij voorbeeld door middel van voorlichting op basisscholen in de bovenbouw.
- ❖ **De dominante man/vrouw oriëntatie moet vervangen worden; verschil in seksuele oriëntatie, geslachtskenmerken, gender e.d. moet de nieuwe norm worden.**
Teveel willen veranderen zal juist zorgen voor meer weerstand, het moet eerder een vanzelfsprekendheid zijn dat er meer is dan de dominante man-vrouw verhouding. Voorlichting en beleid met oog voor de verschillen, is meer effectief dan nieuwe normeringen opleggen.

Subgroep V, begeleider Fatma Ali

- ❖ **Het is goed als een mentor of zorgcoördinator biculturele lhbtq leerlingen stimuleert om uit de kast te komen.**
Stimuleren waar nodig is, hierover was iedereen het eens, daarbij is het belangrijk om oog te hebben voor wat ieder aan kan. Stimuleren is natuurlijk iets anders dan pushen. Een van de deelnemers haalde het voorbeeld aan van een jongere die "uit de kast gehaald werd" en zelf er nog niet klaar voor was.
- ❖ **Hulpverleners verdiepen zich in de achtergrond van hun cliënten, maar religie blijft onderbelicht of een blinde vlek.**
De deelnemers vonden ook dat er meer aandacht mag zijn voor de meerwaarde van religie bij dit onderwerp. Religie kan soms juist steun bieden aan degenen die (nog niet) uit de kast zijn. Het is erg zoeken en soms moeilijk om dit goed te combineren, want de instellingen die die diensten en/of zorg bieden zijn van subsidies afhankelijk. Daarbij zijn niet alle overheidsorganen happig op de combinatie van religie en hulpverlening. Je zou je kunnen afvragen of de scheiding van kerk/ religie en staat geleid heeft tot de scheiding van religie en hulpverlening.